

Leidraad Meldingen Jeugd

Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze Leidraad wordt verstaan onder:

- a. calamiteit:
  - 1°. calamiteit als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet: een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of een ouder heeft geleid;
  - 2°. calamiteit als bedoeld in artikel 4.2.5 Wet maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015) jo. 1.1.1 Wmo 2015: een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening, die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid en die bij de uitvoering van de taken van Veilig Thuis organisaties, bedoeld in artikel 4.1.1, tweede en derde lid, Wmo 2015 heeft plaatsgevonden;
- b. direct betrokkene: de jeugdige, een ouder of een natuurlijke persoon die in een nauwe relatie tot de jeugdige of ouder staat;
- c. gecertificeerde instelling: rechtspersoon die in het bezit is van een certificaat of voorlopig certificaat als bedoeld in artikel 3.4 Jeugdwet en die een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering uitvoert;
- d. geregistreerde jeugdprofessional: beroepsbeoefenaar die is ingeschreven in het kwaliteitsregister jeugd als bedoeld in artikel 1.1 Besluit Jeugdwet;
- e. geweld:
  - 1°. geweld bij de verlening van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld jegens een jeugdige of een ouder, of bedreiging daarmee, door iemand die werkzaam is voor de jeugdhulpaanbieder of een gecertificeerde instelling, of door iemand die werkzaam is voor een rechtspersoon die in opdracht van de aanbieder of gecertificeerde instelling jeugdhulp verleent of door een andere jeugdige of ouder met wie de jeugdige of ouder gedurende het etmaal of een dagdeel bij de aanbieder verblijft;
  - 2°. geweld als bedoeld in artikel 4.2.5 Wmo 2015: geweld bij de uitvoering van de taken van Veilig Thuis organisaties, bedoeld in artikel 4.1.1, tweede en derde lid, Wmo 2015;
- f. hulp: jeugdhulp, de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, de uitvoering van de taken door Veilig Thuis organisaties, de begeleiding en opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen, de uitvoering van taken door de Raad voor de Kinderbescherming;
- g. hulpverlener: jeugdhulpverlener of medewerker van organisaties zoals bedoeld onder i die namens of in opdracht van de organisatie hulp bieden aan jeugdigen, gezinnen of huishoudens;
- h. inspectie(s): de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en/of de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV);
- i. organisatie(s): gecertificeerde instelling, jeugdhulpaanbieder, Veilig Thuis organisatie, het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) voor zover het betreft alleenstaande minderjarige vreemdelingen gelet op artikel 9.4 Jeugdwet en artikel 9 Wet COA en de Raad voor de Kinderbescherming;
- j. jeugdhulp: jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet;
- k. jeugdhulpaanbieder: als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet;

- l. jeugdhulpverlener: als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet;
- m. jeugdige: jeugdige als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet, cliënt als bedoeld in artikel 1.1 Wmo 2015;
- n. melder: de organisatie, instelling of natuurlijke persoon die de melding heeft gedaan;
- o. melding:
  - a. een verplichte melding: een melding van een jeugdhulpaanbieder, een gecertificeerde instelling en Veilig Thuis organisatie over een calamiteit of geweld die moet worden gedaan:
    - 1°. op grond van artikel 4.1.8 Jeugdwet;
    - 2°. op grond van artikel 4.2.5 Wmo 2015; of
  - b. een andere melding: alle meldingen die niet wettelijk verplicht zijn, maar die wel betrekking hebben op het domein Jeugd;
- p. ouder: als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet.

Indienen en inhoud verplichte melding

Artikel 2. Indiening verplichte melding

1. Een verplichte melding geschiedt elektronisch via het daarvoor bestemde meldformulier op de website van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.
2. Op basis van de inhoud van de melding wordt bepaald of de melding gezamenlijk of door één van de inspecties wordt beoordeeld en behandeld.
3. De melding dient onverwijld te geschieden. Onder 'onverwijld' wordt verstaan binnen drie werkdagen nadat de organisatie heeft vastgesteld dat het om een calamiteit of om geweld gaat.
4. Indien niet direct duidelijk is of een gebeurtenis onder een verplichte melding valt, heeft/hebben de betrokken organisatie(s) een termijn van zes weken om onderzoek te doen naar de relevante feiten om vast te stellen of er sprake is van een calamiteit of geweld. Indien binnen of na afloop van deze termijn wordt vastgesteld dat sprake is van een calamiteit of geweld, dient dit onverwijld te worden gemeld.
5. Als bij een calamiteit of geweld meerdere organisaties zijn betrokken, dienen zij allen afzonderlijk de verplichte melding te doen, tenzij een organisatie met de andere organisatie die bij de calamiteit of het geweld betrokken is, afstemt dat één van hen namens alle betrokken organisaties de melding doet. In dat geval moet expliciet uit de melding blijken dat deze afspraak tussen de betreffende organisaties is gemaakt.
6. De organisaties en de hulpverlener verstrekken bij en naar aanleiding van een verplichte melding aan de inspectie(s) de gegevens, daaronder begrepen persoonsgegevens, gegevens over gezondheid, andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, die voor het behandelen en onderzoeken van de melding noodzakelijk zijn.
7. Indien niet is voldaan aan artikel 3 van deze Leidraad kunnen de inspectie(s) de organisaties of de melder(s) verzoeken binnen een daarbij te stellen termijn de melding aan te vullen.

Artikel 3. Inhoud verplichte melding

Een verplichte melding bevat in ieder geval de gevraagde informatie in het meldformulier voor zover deze relevant is voor de gebeurtenis.

Indienen en inhoud andere melding

Artikel 4. Indiening andere melding

1. Eenieder kan een andere melding indienen bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.
2. Organisaties doen een andere melding elektronisch via het daarvoor bestemde meldformulier op de website van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Anderen kunnen een andere melding ook schriftelijk of telefonisch bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd indienen.
3. Op basis van de inhoud van de melding wordt bepaald of de melding gezamenlijk of door één van de inspecties wordt beoordeeld en behandeld.
4. Indien de melder, niet zijnde een organisatie, bij een andere melding heeft aangegeven anoniem te willen blijven voor anderen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn dan de inspectie(s), treffen de inspectie(s) waarborgen om herleidbaarheid naar de melder te voorkomen.
5. De organisaties en de hulpverlener verstrekken bij en naar aanleiding van een andere melding aan de inspectie(s) de gegevens, daaronder begrepen persoonsgegevens, gegevens over gezondheid, andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, die voor het behandelen en onderzoeken van de melding noodzakelijk zijn.

Artikel 5. Inhoud andere melding

Een andere melding bevat in ieder geval:

- a. de datum van de melding;
- b. de naam en de contactgegevens van de melder(s) en de hoedanigheid waarin hij de melding doet, tenzij de melder, niet zijnde een organisatie, anoniem wil blijven;
- c. de naam en, zo mogelijk, de contactgegevens van de organisatie(s) of de jeugdhulpverlener op wie dan wel waarop de melding betrekking heeft;
- d. de situatie waarop de melding betrekking heeft en eventueel de datum waarop deze heeft plaatsgevonden.

Beoordeling en behandeling door de inspectie(s)

Artikel 6. Beoordeling behandeling verplichte en andere melding

1. De wijze van behandeling van *verplichte en andere meldingen* beoordelen de inspectie(s) aan de hand van de volgende factoren:
  - a. of er mogelijk risico's zijn voor het verlenen van veilige en verantwoorde hulp;
  - b. de aard en ernst van de gebeurtenis;
  - c. eerdere ervaringen van de inspectie(s) met de organisatie en het vertrouwen van de inspectie(s) in de verbeterkracht van de organisatie;
  - d. maatschappelijk onrust naar aanleiding van de melding;
  - e. of er andere wettelijke of krachtens internationale verplichtingen voorgeschreven procedures gehanteerd moeten worden.
2. Naast de genoemde factoren in het eerste lid, beoordelen de inspectie(s) *andere meldingen* ook aan de hand van aanvullende factoren. Deze factoren kunnen een reden zijn om een melding niet verder in behandeling te nemen. Het gaat om de volgende factoren:
  - a. de gemelde feiten zijn reeds voorwerp van onderzoek door de inspectie(s) geweest;
  - b. de melding heeft betrekking op een gebeurtenis die zich langer dan twee jaar geleden heeft voorgedaan, waarbij de inhoud van de melding uiteindelijk bepalend is of desondanks nader onderzoek noodzakelijk is;
  - c. de melding is niet aangevuld als bedoeld in artikel 2, zesde lid, van deze leidraad, waardoor onderzoek van de melding niet mogelijk is.

Artikel 7. In behandeling nemen verplichte melding

De inspectie(s) volgen verplichte meldingen op een van de volgende manieren op:

1. De inspectie(s) stellen de organisatie(s) in de gelegenheid om, met inachtneming van eventuele door de inspectie(s) aan te geven eisen, in beginsel binnen een termijn van acht weken, nader onderzoek te doen naar de relevante feiten en mogelijke verbeterpunten; en
  - a. de organisatie(s) hoeven de uitkomst van het onderzoek niet aan de inspectie(s) te toe te sturen. De inspectie(s) kunnen de uitkomst van het onderzoek wel in andere toezichtactiviteiten opvragen of inzien. De inspectie(s) doen geen nader onderzoek en sluiten de verplichte melding af; of
  - b. de inspectie(s) dragen de organisatie(s) op de uitkomst van het onderzoek naar de inspectie(s) toe te sturen.
2. De inspectie(s) verrichten zelf onderzoek naar de gebeurtenis.

Artikel 8. In behandeling nemen andere melding

De inspectie(s) volgen andere meldingen op een van de volgende manieren op:

1. De inspectie(s) nemen de melding niet in behandeling.
2. De inspectie(s) stellen de organisatie(s) in de gelegenheid om, met inachtneming van eventuele door de inspectie(s) aan te geven eisen, in beginsel binnen een termijn van acht weken nader onderzoek te doen naar de relevante feiten en mogelijke verbeterpunten; en
  - a. de organisatie(s) hoeven de uitkomst van het onderzoek niet aan de inspectie(s) te versturen. De inspectie(s) kunnen de uitkomst van het onderzoek wel in andere toezichtactiviteiten opvragen of inzien. De inspectie(s) doen geen nader onderzoek en sluiten de andere melding af; of
  - b. de inspectie(s) dragen de organisatie(s) op de uitkomst van het onderzoek naar de inspectie(s) toe te sturen.
3. De inspectie(s) verrichten zelf onderzoek naar de gebeurtenis.

Artikel 9. Informeren over vervolg melding

1. Binnen vier weken na het doen van de melding onderscheidenlijk de termijn, bedoeld in artikel 2, zevende lid, van deze Leidraad ontvangen de organisatie(s) en/of de melder(s) een behandelingsbericht van de inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd.
2. In het behandelingsbericht staat of de melding gezamenlijk door de inspecties wordt behandeld en zo nee, welke inspectie de melding in behandeling heeft genomen en welk vervolg de melding krijgt, gelet op de mogelijkheden in artikelen 7 en 8 van deze leidraad.
3. In het geval van artikel 7, tweede lid, of artikel 8, derde lid, van deze leidraad, gaat de mededeling vergezeld van een beknopte omschrijving van de acties die de inspectie(s) zullen ondernemen en de termijn waarbinnen deze plaats zullen vinden.
4. Indien de inspectie(s) vaststellen dat er geen aanleiding is om een andere melding te onderzoeken en de melding dus niet in behandeling wordt genomen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van deze leidraad, geven de inspectie(s) de melder, niet zijnde een organisatie, indien mogelijk informatie over andere mogelijkheden tot het verkrijgen van een oordeel over de gemelde situatie.

Onderzoek door organisaties

Artikel 10. Eisen aan onderzoek door organisaties

1. De eventuele eisen, zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, en artikel 8, tweede lid, van deze Leidraad kunnen onder meer betrekking hebben op:
  - a. voor welke vorm van onderzoek gekozen wordt, waaronder de mate van onafhankelijkheid van het onderzoek;
  - b. het al dan niet in samenspraak uitvoeren van het onderzoek met de betrokken ketenpartners;

- c. de wijze waarop de jeugdige, diens vertegenwoordiger, diens nabestaande(n) of andere direct betrokkenen geïnformeerd en/of betrokken worden bij het onderzoek;
- d. de wijze waarop (na)zorg en/of herstel aan betrokkenen geboden wordt.

Artikel 11. Beoordeling inspectie(s) uitkomst onderzoek

1. Na ontvangst van de uitkomst van het onderzoek als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel b, en artikel 8, tweede lid, onderdeel b, van deze Leidraad beoordelen de inspectie(s) zo spoedig mogelijk:
  - a. of de melding kan worden afgesloten;
  - b. of aanvullend onderzoek door de organisaties noodzakelijk is;
  - c. of er aanleiding bestaat om een eigen (al dan niet aanvullend) onderzoek te doen door de inspectie(s); en
  - d. of andere toezichtactiviteiten of interventies worden ingezet.
2. De inspectie(s) kunnen ten behoeve van deze beoordeling informatie bij direct betrokkenen inwinnen of aanvullende vragen stellen aan de organisatie(s), de hulpverleners, andere toezichthouders, het Openbaar Ministerie of de melder(s), mits er een wettelijke grondslag voor gegevensuitwisseling bestaat.

Artikel 12. Afsluiten melding na beoordeling uitkomst onderzoek

1. De inspectie(s) sluiten een verplichte of andere melding af als op grond van het onderzoek van de organisatie(s) en de eventuele aanvullende informatie zoals bedoeld in artikel 11, tweede lid, van deze Leidraad is vastgesteld dat het onderzoek door de organisatie(s) naar hun oordeel zorgvuldig is uitgevoerd en indien nodig heeft geleid tot passende leer- en verbeteropbrengsten.
2. Als de inspectie(s) besluiten de melding af te sluiten, delen zij dit schriftelijk en onderbouwd mee aan de organisatie(s), en ook aan de melder indien deze niet de organisatie(s) betreft.

Eigen onderzoek door de inspecties(s)

Artikel 13. Doel eigen onderzoek inspectie(s)

Bij het doen van onderzoek naar een melding vergaren de inspectie(s) door middel van eigen onderzoek de kennis, de relevante feiten en de af te wegen belangen die nodig zijn om te kunnen vaststellen of sprake is van een situatie die voor de veiligheid van jeugdigen en/of ouders, dan wel voor de kwaliteit van de hulp in de toekomst een ernstige bedreiging kan betekenen, of met het oog op het belang van verantwoorde hulp anderszins noodzaakt tot nader onderzoek.

Artikel 14. Eigen onderzoek inspectie(s)

1. Van het eigen onderzoek van de inspectie(s) kan onderdeel uitmaken:
  - a. het spreken van de betrokken organisatie(s), de betrokken hulpverlener(s), de betrokken jeugdige, dan wel ouder(s) of diens nabestaanden, en, indien dit naar haar oordeel relevant is voor het onderzoek, zo mogelijk, andere personen die direct zijn betrokken bij de feiten waarop de melding betrekking heeft;
  - b. het raadplegen van één of meerdere deskundigen; en
  - c. het organiseren van leerbijeenkomsten voor organisaties en hulpverleners.
2. Van het gesprek zoals bedoeld in het eerste lid, onder a, wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt voorgelegd aan degenen met wie gesproken is. Zij krijgen de gelegenheid om binnen twee weken schriftelijk of elektronisch te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in het verslag. De ontvangen correcties worden in het verslag verwerkt dan wel gemotiveerd terzijde gelegd.

Artikel 15. Conceptrapport en wederhoor op feitelijke onjuistheden

1. De inspectie(s) leggen, indien het eigen onderzoek hier aanleiding toe geeft, de relevante bevindingen vast in een conceptrapport.
2. Het conceptrapport wordt zo spoedig mogelijk voorgelegd aan de jeugdige of diens wettelijk vertegenwoordiger, de melder, de organisatie(s) en natuurlijke personen die gehoord zijn tijdens het onderzoek, om het conceptrapport te controleren op feitelijke onjuistheden. Dit is alleen anders als de inspectie(s) aanleiding zien dit slechts gedeeltelijk te doen vanwege uit de wet voortvloeiende beperkingen, zoals de bescherming van persoonsgegevens en het beroepsgeheim.
3. Degenen aan wie het conceptrapport geheel of gedeeltelijk ter kennis is gebracht, krijgen de gelegenheid in beginsel binnen twee weken schriftelijk of elektronisch te reageren op de inhoud hiervan.

Artikel 16. Vaststelling en verzending rapport en openbaarmaking

1. De inspectie(s) streven ernaar om binnen vier weken na ontvangst van de reacties als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van deze Leidraad het rapport vast te stellen. Het rapport bevat de relevante feiten, de conclusies van de inspectie(s) en de te nemen interventies door de inspectie(s).
2. Bij de vaststelling van het rapport betrekken de inspectie(s) de reacties, bedoeld in artikel 15, derde lid, van deze leidraad. Indien degenen aan wie het conceptrapport of een deel daarvan op grond van artikel 15 ter kennis is gebracht, wezenlijk met de inspectie(s) van mening verschillen over de relevante feiten, zoals vastgelegd in het conceptrapport, en de inspectie(s) een reactie niet of niet geheel overneemt, deelt zij dit schriftelijk of elektronisch gemotiveerd aan de betrokkene mede en neemt zij eventueel een toelichting hierover op in het vast te stellen rapport.
3. De inspectie(s) sturen het rapport zo spoedig mogelijk schriftelijk of elektronisch aan de jeugdige of diens wettelijk vertegenwoordiger, de melder, de betrokken organisatie(s) en de bij het onderzoek betrokken natuurlijke personen. Dit is alleen anders als de inspectie(s) aanleiding zien dit slechts gedeeltelijk te doen vanwege uit de wet voortvloeiende beperkingen, zoals de bescherming van persoonsgegevens en het beroepsgeheim.
4. Als de inspectie(s) besluiten de melding af te sluiten, delen zij dit schriftelijk en onderbouwd mee aan de organisatie(s), en ook aan de melder indien deze niet de organisatie(s) betreft.
5. De inspectie(s) maken daartoe aangewezen informatie openbaar volgens artikel 9.7 en 9.8 Jeugdwet en artikel 2.1 van onderdeel III van de bijlage bij het Besluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet.

Overige bepalingen

Artikel 17. Leidraad buiten toepassing

1. De artikelen 9, 12, 15 en 16 van deze Leidraad blijven buiten toepassing ten aanzien van de melder indien het Openbaar Ministerie de melder is.
2. Indien het Openbaar Ministerie de melder is, zenden de inspectie(s) het Openbaar Ministerie na de vaststelling van het rapport, bedoeld in artikel 16 van deze leidraad, een bericht waarin gemotiveerd is aangegeven welke interventies naar aanleiding van het onderzoek zullen worden genomen.

Artikel 18. Spoedprocedure

Als de inspectie(s) van oordeel zijn dat het onverwijld doen van interventies noodzakelijk is met het oog op de veiligheid van jeugdige(n) of ouder(s) of de jeugdhulp, zijn de inspectie(s) bevoegd af te wijken van artikel 2 tot en met 16 van deze leidraad.

Artikel 19. Inwerkingtreding

Deze Leidraad is een dag na publicatie in werking getreden.

Artikel 20. Citeertitel

Deze Leidraad wordt aangehaald als: Leidraad Meldingen Jeugd 2026.

Utrecht, april 2026

Mw. A.J.M. (Angela) van der Putten
Hoofdinspecteur Jeugd en Maatschappelijke Zorg van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Mw. E.G.M. Huijzer
Waarnemend Inspecteur-Generaal van de Inspectie Justitie en Veiligheid

Toelichting Leidraad Meldingen Jeugd

Algemeen

Vervanging Leidraad Meldingen Jeugd 2018

Deze Leidraad Meldingen Jeugd 2026 vervangt de Leidraad Meldingen Jeugd 2018. Uitgangspunt in deze geactualiseerde Leidraad is dat deze meer ruimte biedt voor responsief toezicht en maatwerk in de behandeling van meldingen en daarmee beter aansluit bij de staande praktijk. Daarnaast biedt de geactualiseerde Leidraad helderheid voor enerzijds de organisaties die een wettelijke meldplicht hebben om bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en/of de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) (samen de inspectie(s)) verplichte meldingen van calamiteiten en geweld te doen, en anderzijds de organisaties die geen wettelijke meldplicht hebben om calamiteiten en geweld in het domein Jeugd te melden, maar meldingen bij de inspecties doen op grond van bestaande werkwijzen. Ook is de wijze van indiening van meldingen en de taak(verdeling) van de inspecties verduidelijkt. Dit wordt verderop in deze toelichting nader uitgelegd.

Reikwijdte Leidraad

Werken met jeugdigen en gezinnen is mensenwerk, waarbij zich moeilijke omstandigheden voordoen en soms nare gebeurtenissen plaatsvinden. Voor jeugdigen, ouders en de professionals zelf kan dat ernstige gevolgen hebben. De inspectie(s) ontvangen hier ieder jaar meerdere meldingen over. Al deze meldingen zijn erg belangrijk voor het effectief inrichten van het toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de hulp aan jeugdigen en ouders, omdat de inspectie(s) hiermee zicht krijgen op waar mogelijke risico's en verbetermogelijkheden liggen. Er worden verschillende soorten meldingen gedaan.

- Ten eerste moeten jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen op grond van artikel 4.1.8 Jeugdwet calamiteiten en geweld die plaatsvinden bij de verlening van jeugdhulp of de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering bij de inspectie(s) melden. Veilig Thuis organisaties zijn verplicht om calamiteiten en geweld te melden op grond van artikel 4.2.5 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).
- Ten tweede kan eenieder een "andere melding" bij de IGJ doen.
- Ten derde is de bestaande werkwijze dat de inspecties meldingen van het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) en de Raad voor de Kinderbescherming ontvangen. Op grond van artikel 9.4 Jeugdwet houden de inspectie(s) namelijk toezicht op dat het bestuur van het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) zorgdraagt voor een kwalitatief goede taakuitvoering van het COA, waaronder de materiële en immateriële opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen die onder toezicht of voogdij staan van een gecertificeerde instelling. Dit omvat de immateriële aspecten van het leven in een opvangvoorziening, waaronder mede begrepen de medische en psychische behandeling en verzorging. Daarnaast houden de inspectie(s) toezicht op de Raad voor de Kinderbescherming (artikel 9.1 en 9.2 Jeugdwet). Het COA - voor zover het alleenstaande minderjarige vreemdelingen betreft - en de Raad voor de Kinderbescherming melden calamiteiten en geweld doorgaans als medemelder bij een verplichte melding bij de inspecties op grond van bestaande werkwijzen. In het uitzonderlijke geval dat deze organisaties zelfstandig een melding doen, kunnen zij dit doen onder een zogenaamde "andere melding". De verschillende soorten meldingen worden in de artikelsgewijze toelichting op artikel 1, onderdeel *Meldingen*, nader uitgelegd.

Een aantal entiteiten dat in de Leidraad Meldingen Jeugd 2018 ook onder de laatstgenoemde meldingen viel, is uit de Leidraad Meldingen Jeugd 2026 geschrapt. Dit zijn de justitiële jeugdinrichtingen, de vergunninghouders voor interlandelijke adoptie, schippersinternaten en Halt.

De redenen hiervoor zijn dat een wettelijke meldplicht ontbreekt en de samenwerking in het toezicht door beide inspecties beperkt is. Voor de justitiële jeugdinrichtingen geldt dat zij al meldingen bijzonder voorval volgens de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen doen.

Taak(verdeling) van de inspecties

De IGJ en Inspectie JenV hebben de volgende twee wettelijke taken, vastgelegd in de Jeugdwet en de Wmo 2015, die ten grondslag liggen aan deze leidraad:

1. Het onderzoeken van de kwaliteit in algemene zin geleverd door jeugdhulpaanbieders, certificerende instellingen, gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis organisaties, de Raad voor de Kinderbescherming en de justitiële jeugdinrichtingen.¹ Het gaat hierbij niet om toezicht op de naleving van in de wet neergelegde normen, maar om bijvoorbeeld de algehele effectiviteit van het jeugdstelsel (kwaliteitstoezicht);²
2. Toezicht op de naleving van enerzijds het bij of krachtens de Jeugdwet bepaalde door de in de wet genoemde normadressaten,³ en anderzijds het bij of krachtens de Wmo 2015 bepaalde door Veilig Thuis organisaties.⁴

Met het toezicht op de naleving van de Jeugdwet zijn zowel de ambtenaren van de IGJ als de ambtenaren van de Inspectie JenV belast.⁵ Met het toezicht op de naleving van de Wmo 2015 door Veilig Thuis organisaties zijn alleen de ambtenaren van de IGJ belast.⁶ Bij de wettelijk verplichte meldingen en de niet wettelijk verplichte andere meldingen over de naleving van de Jeugdwet wordt uitgegaan van het principe dat de inspecties optreden als ware het één Rijksinspectie. Er is wel een onderlinge taakverdeling, rekening houdend met de eigen expertise van de inspecties. Maar de meldingen voor beide inspecties worden bij één inspectie gedaan: de IGJ.

Uitgangspunt is dat er verregaande afstemming en samenwerking in het toezicht plaatsvindt binnen de beleidsterreinen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) vanwege de breedte van het domein Jeugd. Bij de samenwerking geldt dat het primaat bij de IGJ ligt, tenzij sprake is van de volgende twee gevallen. Ten eerste wordt bij de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen het toezicht uitgeoefend door de Inspectie JenV.⁷ Daarnaast ligt het toezicht op het COA in beginsel bij de Inspectie JenV.⁸ Over de samenwerking kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld.⁹ Staande praktijk is dat de inspecties op basis van de inhoud van de meldingen en onderlinge expertise een passende taakverdeling bepalen.

---

¹ Artikel 9.1, eerste en tweede lid, Jeugdwet.

² Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3 (MvT), p. 226.

³ Artikel 9.2, eerste lid, en artikel 9.4, eerste lid, Jeugdwet.

⁴ Artikel 4.3.1 Wmo 2015.

⁵ Artikel 9.2, eerste lid, Jeugdwet jo. artikelen 1, 2 en 4 Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren Jeugdwet en Wmo 2015.

⁶ Artikel 4.3.1 Wmo 2015 jo. artikel 3 Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren Jeugdwet en Wmo 2015.

⁷ Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3 (MvT), p. 230. Hetzelfde geldt voor het onderzoeken van de kwaliteit in algemene zin, zie artikel 9.1, tweede lid, Jeugdwet; Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3 (MvT), p. 226.

⁸ Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3 (MvT), p. 231.

⁹ Artikel 9.2, zesde lid, Jeugdwet.

De met toezicht belaste ambtenaren zijn toezichthouders in de zin van artikel 5:11 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en hebben voor deze taak alle bevoegdheden uit titel 5.2 Awb, aangevuld met de bevoegdheden uit artikel 9.2, tweede tot en met vierde lid, Jeugdwet, 9.4, tweede lid, Jeugdwet en 4.3.1, tweede lid, Wmo 2015 (waaronder de bevoegdheid tot het vorderen van inlichtingen en inzage in dossiers). Eenieder is verplicht aan de toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden (artikel 5:20 Awb).

Herstel, leren en verbeteren

Ernstige gebeurtenissen kunnen als gezegd een grote impact hebben op de betrokkenen. Het is belangrijk voor de betrokkenen, hun eventuele naasten en hulpverleners dat (na)zorg en/of herstel plaatsvindt en dat de gevolgen van de gebeurtenis zo goed als mogelijk beperkt worden. Daarnaast vinden de inspectie(s) het belangrijk dat organisaties leren van gebeurtenissen en verbeteren. Zodat niet-beoogde of onverwachte gebeurtenissen in de toekomst zo veel mogelijk voorkomen worden. Dit vraagt van organisaties dat zij zorgdragen voor een (leer)cultuur waarin hulpverleners elkaar aanspreken op dat wat beter kan of moet.

De behandeling van meldingen vraagt om maatwerk. Organisaties en hulpverleners verschillen en de context van de gebeurtenis is elke keer anders. De inspecties gaan daarom waar mogelijk in dialoog met de organisaties en/of betrokkenen over een passend vervolg.

De inspecties hanteren bij de behandeling van meldingen de volgende vier uitgangspunten:

1. Jeugdigen en ouders staan centraal.
2. Focus op leren en verbeteren.
3. Gericht op daar waar de risico's voor veilige en goede hulp groot zijn.
4. Focus op het maatschappelijk effect.

Artikelsgewijs

Waar nodig zijn de artikelen hieronder voorzien van een toelichting. Omdat het merendeel van de meldingen voortkomt uit de Jeugdwet, wordt de focus in deze toelichting op dat type meldingen gelegd. Van de organisaties die verplicht calamiteiten en geweld bij de inspectie(s) moeten melden, van Veilig Thuis organisaties (die op basis van de Wmo 2015 melden) en van organisaties die als medemelder of zelfstandig op basis van bestaande werkwijzen bij een melding betrokken zijn, wordt verwacht dat zij deze toelichting gebruiken.

Artikel 1. Definities

Calamiteit

In de Jeugdwet en de Wmo 2015 wordt het melden van calamiteiten verplicht gesteld voor jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis organisaties. Voor andere organisaties die als medemelder bij een melding betrokken zijn verwachten de inspecties dat zij op dezelfde wijze een calamiteit bij de uitvoering van hun taken melden en behandelen.

De Jeugdwet definieert een calamiteit als volgt:

"Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of een ouder heeft geleid."

En de Wmo 2015 definieert een calamiteit als volgt:

"Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid."

Dit betekent dat als aan de onderstaande vier elementen wordt voldaan, sprake is van een calamiteit die bij de inspectie(s) gemeld moet worden op grond van artikel 4.1.8 Jeugdwet:

1. een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis;
2. die heeft plaatsgevonden bij:
  - a. de verlening van jeugdhulp; of
  - b. de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel; of
  - c. de uitvoering van jeugdreclassering;
3. die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en
4. die geleid heeft tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of een ouder.

En dit betekent dat als aan de onderstaande vier elementen wordt voldaan, sprake is van een calamiteit die bij de inspectie(s) gemeld moet worden op grond van artikel 4.2.5 Wmo 2015:

1. een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis;
2. die heeft plaatsgevonden bij de uitvoering van de taken van Veilig Thuis;
3. die betrekking heeft op de kwaliteit van de voorziening; en
4. die heeft geleid tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt.

Organisaties moeten een professionele afweging maken of een gebeurtenis een calamiteit betreft. Ook niet-beoogde of onverwachte gebeurtenissen die niet aan de definitie voldoen, moeten organisaties zelf registreren en periodiek analyseren en waar nodig verbeteringen aanbrengen in de organisatie.

Omdat het best lastig is om te beoordelen wanneer sprake is van een calamiteit volgens de wettelijke definitie, volgt nu een nadere toelichting op de vier elementen die hierboven staan genoemd.

Ad 1. Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis

Calamiteiten zijn ongewenste gebeurtenissen die niet gebruikelijk en voorspelbaar zijn binnen de context van hulp.¹⁰

Hieronder staan voorbeelden van calamiteiten:

- Een ouder heeft een jeugdige ernstig fysiek letsel toegebracht tijdens de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel. De betrokken organisatie had al signalen over onveiligheid in het gezin, maar heeft deze gebeurtenis niet voorkomen.
- Een jeugdige heeft suïcide gepleegd gedurende diens verblijf bij een organisatie. De jeugdige stond op een wachtlijst voor een passende behandeling. Zijn veiligheid is gedurende deze periode niet opnieuw beoordeeld. Daarom is er mogelijk sprake van een relatie met de kwaliteit van de hulp.
- Een alleenstaande minderjarige vreemdeling die opvang en begeleiding ontving, is slachtoffer geworden van ernstig geweld door derden. De betrokken organisatie had al signalen over bedreiging, maar heeft deze gebeurtenis niet voorkomen.

Ad 2. De betrokkenheid van hulpverlening bij de gebeurtenis

Een calamiteit is bovendien een gebeurtenis die heeft plaatsgevonden bij de verlening van hulp. Vaak is de betrokkenheid van organisaties snel vast te stellen, omdat het bijvoorbeeld om de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering gaat of de gebeurtenis tijdens de geboden hulp plaatsvond. Er zijn echter ook gebeurtenissen denkbaar waarbij de betrokkenheid en verantwoordelijkheidsverdeling niet duidelijk is afgebakend, bijvoorbeeld omdat een organisatie de hulpverlening heeft overgedragen aan een andere organisatie. Het is daarom belangrijk dat organisaties een afweging maken welke organisatie(s) betrokken waren bij de gebeurtenis en wie op dat moment welke verantwoordelijkheid voor de jeugdige(n) had.

---

¹⁰ Zie ook de definitie van hulp in artikel 1 van deze leidraad.

Ad 3. Relatie met de kwaliteit van de hulp

Een calamiteit dient daarnaast betrekking te hebben op de kwaliteit van de hulp. Het kan daarbij gaan om foutief handelen of om een samenloop van omstandigheden. Maar ook om situaties waarbij door een gebrekkige organisatie of uitvoering van de hulp, zowel intern als in de samenwerking met anderen, calamiteiten plaatsvinden. Soms is het meteen duidelijk dat er een direct verband is tussen de geboden hulp en de gebeurtenis, maar bij de meeste calamiteiten is er eerder sprake van een indirect verband. Het gaat dan om de vraag of het handelen of het juist niet handelen van de betrokken organisatie(s) eraan heeft bijgedragen dat de gebeurtenis heeft kunnen ontstaan. Daarnaast is ook de vraag belangrijk of er leer- en verbeterpunten zijn die eraan kunnen bijdragen dat toekomstige calamiteiten voorkomen worden.

Ad 4. Ernstig schadelijk gevolg

Onder ernstig schadelijk gevolg wordt onder andere geschaard: ernstige lichamelijke of psychische schade of overlijden van een jeugdige of ouder. Het kan bijvoorbeeld gaan om lichamelijk letsel waarvoor medische behandeling noodzakelijk is.

Hoewel dit volgens de wettelijke definitie niet onder een calamiteit valt, vinden de inspecties het ook belangrijk om meldingen te ontvangen van een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een derde door toedoen van een jeugdige die jeugdhulp ontving. De inspecties roepen organisaties op dergelijke situaties te melden. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat een jeugdige een medewerker om het leven heeft gebracht tijdens diens jeugdhulp met verblijf.

Geweld

In de Jeugdwet en de Wmo 2015 wordt het melden van geweld verplicht gesteld voor jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis organisaties. Voor andere organisaties die als medemelder bij een melding betrokken zijn verwachten de inspecties dat zij op dezelfde wijze geweld bij de uitvoering van hun taken melden en behandelen.

Volgens de definitie uit de Jeugdwet wordt onder 'geweld' verstaan:

1. lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld jegens een jeugdige of een ouder, of bedreiging daarmee; en
2. door:
  - a. iemand die werkzaam is voor de jeugdhulpaanbieder, iemand die werkzaam is voor een gecertificeerde instelling, of iemand die werkzaam is voor een rechtspersoon die in opdracht van een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling jeugdhulp verleent; of
  - b. een andere jeugdige of ouder met wie de jeugdige of ouder gedurende het etmaal of een dagdeel bij de aanbieder verblijft.

Hieronder volgt een nadere toelichting op onderdelen van de elementen die hierboven staan genoemd.

Ad 1. Geweld dat nog niet juridisch is bewezen

Bij meldingen van geweld gaat het vaak om vermoedens en (nog) geen in een juridische procedure bewezen geweld. Organisaties twijfelen soms of ze, voordat het geweld juridisch is bewezen, moeten melden. De inspecties stellen dat wachten tot het geweld juridisch bewezen is, niet haalbaar is in verband met het tijdspad van de meldplicht. Ook zou wachten met melden niet bijdragen aan het herstel van betrokkene(n)/slachtoffer(s) en het leer- en verbeterproces van de betrokken organisaties. Daarom moeten organisaties geweld melden voordat dit juridisch is bewezen.

Daar waar sprake is van vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag is het aan te raden om een taxatiegesprek te voeren (bijvoorbeeld aan de hand van het Vlaggensysteem).¹¹

Ad 2a. Geweld door een hulpverlener

Het is van groot belang dat jeugdigen en hun ouders veiligheid ervaren bij de aan hen toegewezen hulpverleners. Daarom moeten alle vormen van geweld door een hulpverlener of begeleider bij de inspectie(s) gemeld worden.

Een aantal voorbeelden van verschillende vormen van geweld door een hulpverlener:

- Een hulpverlener van een gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming en jeugdreclassering stuurt digitale berichten naar een jeugdige die seksueel getint zijn.
- Een hulpverlener slaat een jeugdige in zijn gezicht. Het slaan van de hulpverlener was een reactie op een schop die de hulpverlener van de jeugdige kreeg. De hulpverlener heeft met zijn klap lichamelijk geweld gebruikt tegen de jeugdige. Alle vormen van geweld (psychisch, lichamelijk of seksueel) dienen in de hulpverlening achterwege te blijven. Als dit toch gebeurt, dan moet dat gemeld worden.
- Een hulpverlener is verliefd geworden op een jeugdige die binnen de organisatie verblijft waar de hulpverlener werkzaam is. Er is sprake van een relatie, die ook seksueel is, waarin geen sprake lijkt te zijn van dwang of drang. Toch is er sprake van seksueel geweld richting een jeugdige. De hulpverlener had zich ervan bewust moeten zijn dat er sprake is van een relatie waarin de jeugdige afhankelijk is van de hulpverlener. Dit betekent dat een relatie binnen de hulpverlening per definitie niet gelijkwaardig is. Dit geldt ook als een jeugdige hiermee instemt. Dit moet te allen tijde gemeld worden bij de inspectie(s).
- Een hulpverlener binnen de gesloten jeugdhulp fixeert een jeugdige, terwijl dit niet noodzakelijk is voor de veiligheid van deze jeugdige of anderen. De maatregel was bijvoorbeeld niet evenredig of er waren alternatieven beschikbaar voor het ingrijpen in deze situatie.

Ad 2b. Geweld tussen jeugdigen onderling

De 'Beleidsregels meldplicht geweld tussen cliënten'¹² van de inspecties zijn relevant voor de invulling van de meldplicht wanneer er sprake is van geweld tussen jeugdigen bij jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Met deze beleidsregels verduidelijken de inspecties hoe zij omgaan met meldingen van lichamelijk en/of geestelijk geweld tussen jeugdigen die ten minste een dagdeel in dezelfde accommodatie verblijven. Het gaat hierbij ook om geweld dat buiten de accommodatie plaatsvindt.

Van geweld dat volgens bovenstaande beleidsregels per situatie moet worden gemeld, is in ieder geval sprake als:

1. een medische en/of psychologische dan wel gedragskundige behandeling van het geweld noodzakelijk was, blijkend uit een consult bij een zorg- of jeugdhulpverlener en/of:
2. sprake was van een politie-interventie, dan wel een aangifte bij de politie of het openbaar ministerie.

Organisaties hoeven situaties van minder ernstig geweld tussen jeugdigen onderling niet verplicht te melden. Wanneer jeugdigen langere tijd met elkaar samen zijn, is er een hoger risico op ongewenst gedrag mogelijk leidend tot minder ernstig geweld. Denk bijvoorbeeld aan jeugdigen die elkaar uitschelden, onderling dreigen met geweld, elkaar vastpakken, duwen of hardhandig met elkaar om gaan. Organisaties moeten deze niet beoogde of onverwachte gebeurtenissen zelf registreren en jaarlijks analyseren en waar nodig verbeteringen aanbrengen in de organisatie en de leefregels van de organisatie.

---

¹¹ Het Vlaggensysteem (Kwaliteitskader Voorkomen Seksueel Misbruik, 2013) is een methode om seksueel gedrag te beoordelen. En te bepalen wat gezond seksueel gedrag is en wat grensoverschrijdend gedrag is.

¹² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039884/>.

De bovenstaande beleidsregels gaan niet over *seksueel geweld* tussen jeugdigen onderling. In dat kader is het relevant dat niet elk seksueel gedrag tussen jeugdigen seksueel geweld is. Dat hangt af van de aard van het gedrag. Het eerdergenoemde Vlaggensysteem is een methode om seksueel gedrag te beoordelen. En te bepalen wat gezond seksueel gedrag is en wat grensoverschrijdend gedrag is.

Het is – in eerste instantie – aan de organisatie om te bepalen of het om minder ernstig geweld of gezond seksueel gedrag tussen jeugdigen gaat of dat er sprake is van geweld volgens de definitie van deze leidraad. Hierbij is de vraag belangrijk of jeugdigen veiligheid ervaren binnen de organisatie waar zij verblijven.

Voorbeelden van geweld tussen jeugdigen:

- Een jeugdige heeft een andere jeugdige met wie hij in een gezinshuis verblijft, gedwongen tot seksuele handelingen. De jeugdige heeft aangegeven dat de seksuele handelingen ongewenst waren.
- Twee jeugdigen met wie een jeugdige op een leefgroep verblijft, hebben de jeugdige op het schoolplein opgewacht en mishandeld. De jeugdige heeft een gebroken arm. De ouders van de jeugdige doen aangifte tegen de twee jeugdigen.

Geweld door een pleegouder

Geweld gepleegd door een pleegouder valt niet onder de in de Jeugdwet opgenomen wettelijke definitie van geweld. Een pleegouder is namelijk geen hulpverlener in de zin van de Jeugdwet. In bepaalde gevallen valt geweld van een pleegouder te scharen onder de definitie van calamiteit. Dan moet wel voldaan zijn aan de vier elementen uit de wettelijke definitie van een calamiteit. Waarbij geldt dat geweld door een pleegouder per definitie vragen oproept over de (in)directe relatie van het geweld met de kwaliteit van de geboden hulp, bijvoorbeeld door de pleegzorgaanbieder. Geweld door pleegouders heeft volgens de inspectie(s) daarnaast altijd een ernstig schadelijk gevolg voor een kind. Juist als een kind uit huis is geplaatst vanwege een bedreigde veilige ontwikkeling is het van groot belang dat het veilig is bij diens pleegouder(s). De inspectie(s) vinden geweld door een pleegouder of anderen in het pleeggezin altijd meldingswaardig. Als er geen sprake is van een calamiteit, roepen de inspectie(s) de organisatie op een andere melding te doen.

Melding

a. Verplichte melding

Op grond van artikel 4.1.8 Jeugdwet moeten jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen calamiteiten en geweld die plaatsvinden bij de verlening van jeugdhulp of de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering bij de inspectie(s) melden. Veilig Thuis organisaties zijn verplicht om calamiteiten en geweld te melden op grond van artikel 4.2.5 Wmo 2015. De meldplicht brengt met zich mee dat de genoemde organisaties zich richting de inspecties verantwoorden over en reflecteren op hun handelen voorafgaand aan, tijdens en na het doen ontstaan van een gebeurtenis en waar nodig verbeteringen aanbrengen.

Indien bij een calamiteit of geweld andere organisaties zijn betrokken die geen zelfstandige wettelijke verplichting hebben om geweld of een calamiteit te melden (bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming of het COA voor zover het betreft alleenstaande minderjarige vreemdelingen), is het wenselijk dat deze organisatie(s) als medemelder worden opgenomen op het meldformulier van de IGJ bij het doen van de verplichte melding door een jeugdhulpaanbieder, een gecertificeerde instelling of een Veilig Thuis organisatie. Op die manier kunnen zij als medemelder aansluiten bij het behandelingsproces van die verplichte melding en zodoende informatie verstrekken en over de behandeling en afhandeling van de melding worden geïnformeerd. Uit de melding moet wel blijken dat de betrokken organisaties hierover onderling afspraken hebben gemaakt, net zoals dat geldt voor twee organisaties die ieder een zelfstandige wettelijke meldplicht hebben (artikel 2, vijfde lid, van deze leidraad).

Hierbij kan gedacht worden aan de volgende voorbeelden:

- o Een gecertificeerde instelling (denk bijvoorbeeld aan Nidos) doet een verplichte melding van een calamiteit samen met het COA over geweld dat plaatsvond op de opvanglocatie. Het COA is in dat geval medemelder en wordt op die manier betrokken bij de behandeling van de melding.
- o De Raad voor de Kinderbescherming meldt (mede namens een gecertificeerde instelling) een situatie van geweld of een calamiteit die plaatsvond gedurende het onderzoek naar een gezagsbeëindigende maatregel.

b. Andere melding

De inspectie(s) ontvangen ook andere dan verplichte meldingen over de kwaliteit en veiligheid van hulp in het domein Jeugd.¹³ Dit kunnen meldingen zijn waarbij de veiligheid van of de hulp aan jeugdigen of ouders bedreigd kan zijn en gebeurtenissen met grote maatschappelijke impact.

De inspectie(s) roepen organisaties op om op eigen initiatief meldingen te doen die niet onder een verplichte melding vallen als sprake is van bovengenoemde gebeurtenissen waarbij zij betrokken zijn. Zo kunnen de organisaties richting de inspectie(s) reflecteren op hun handelen voorafgaand aan, tijdens en na het doen ontstaan van een gebeurtenis en waar nodig verbeteringen aanbrengen.

Het COA voor zover het betreft alleenstaande minderjarige vreemdelingen en de Raad voor de Kinderbescherming melden calamiteiten en geweld op basis van bestaande werkwijzen. Dit is meestal als medemelder van een verplichte melding (zie onder 'a. *Verplichte melding*') of kan zelfstandig worden gemeld als andere melding.

Naast meldingen van organisaties ontvangen de inspecties ook signalen van burgers, hulpverleners en anderen over de hulp. Denk hierbij aan klachten, verbeterpunten of gebeurtenissen met of zonder ernstige gevolgen. Het is belangrijk voor de inspecties dat iedereen signalen laagdrempelig kan delen met de inspectie(s), omdat de inspecties daardoor zicht krijgen op waar risico's bestaan op de veiligheid en kwaliteit van de hulp en waar verbetermogelijkheden zijn. Zo kunnen de inspecties hun toezicht effectief inrichten.

Voorbeelden van andere meldingen zijn:

- o Een disfunctionerende hulpverlener. Bijvoorbeeld een hulpverlener die blijkt geeft van mogelijk tekortschietende beroepscompetenties en/of onverantwoorde hulpverlening, waardoor de veiligheid van of hulp voor jeugdigen en/of ouders zijn geschaad of een ernstig risico lopen te worden geschaad. Ook kan het gaan om een situatie waarin een hulpverlener mogelijk niet in staat of bereid is te verbeteren als gevolg van bijvoorbeeld een verslaving.
- o Suïcide van een jeugdige als deze gebeurtenis geen calamiteit betreft. De inspecties, het werkveld en de maatschappij zien het aantal suïcides van jeugdigen als een groot probleem. De inspecties willen dat alle suïcides van jeugdigen die jeugdhulp ontvangen direct gemeld worden, ongeacht of er een relatie is met de kwaliteit van de jeugdhulp. Dit helpt de inspectie(s) om bij te dragen aan de preventie van suïcides van jeugdigen.

---

¹³ Onder 'het domein Jeugd' wordt verstaan: meldingen die betrekking hebben op jeugdhulp, jeugdreclassering, kinderschermingsmaatregelen, begeleiding en opvang van minderjarige alleenstaande vreemdelingen, de uitvoering van taken door de Raad voor de Kinderbescherming en uitvoering van de taken door Veilig Thuis organisaties. Hieronder vallen niet de meldingen die betrekking hebben op jeugdigen aan wie alleen zorg wordt of werd verleend op grond van andere wetgeving, zoals de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg.

- Organisaties die mogelijk tekortschieten in de mogelijkheden die jeugdigen en ouders hebben om voor hun rechten en belangen op te komen. Dit gaat om het recht op toegang tot een laagdrempelige klachtenprocedure en het recht op toegang tot een onafhankelijk vertrouwenspersoon. Het is echter niet de rol van de inspectie(s) om een oordeel te vormen over hun individuele klachten over de hulp, zie hierover de toelichting op artikel 9, vierde lid, van deze leidraad.

Artikel 2. Indiening verplichte melding

Lid 1 en lid 2

Verplichte meldingen worden ingediend via een daarvoor bestemd meldformulier op de website van de IGJ. De meldingen waarop de Inspectie JenV (mede) toeziet worden gedeeld met de Inspectie JenV. Op basis van de inhoud van de melding bepalen de inspecties of deze door de IGJ, de Inspectie JenV of door beide inspecties in gezamenlijkheid wordt beoordeeld en behandeld. De melder krijgt bericht welke inspectie(s) de melding inhoudelijk gaat behandelen (zie artikel 9, tweede lid, van deze leidraad). Als de melding betrekking heeft op een domein waartoe de inspecties niet (alleen) bevoegd zijn, kan de melding op grond van de algemene doorzendplicht uit artikel 2:3 van de Algemene wet bestuursrecht worden doorgestuurd aan andere bestuursorganen.

Lid 4

Soms is nog niet duidelijk of daadwerkelijk sprake is van een calamiteit of geweld, omdat nog niet direct duidelijk is of een gebeurtenis ook daadwerkelijk gaat om geweld of betrekking heeft op de kwaliteit van de hulp. Als verder onderzoek nodig is om dit te kunnen vaststellen, stellen de inspectie(s) de betrokken organisaties in de gelegenheid om binnen een termijn van maximaal zes weken zelf onderzoek te doen naar de relevante feiten. Tenzij op voorhand al duidelijk is dat de aard van de melding en/of andere factoren maken dat het nodig is de inspectie(s) via een andere melding over de gebeurtenis te informeren. Ontdekt de organisatie tijdens dit onderzoek dat het gaat om een calamiteit of geweld, dan dient de organisatie dit onverwijld te melden aan de inspectie(s).

Is na dit onderzoek nog steeds niet duidelijk of de gebeurtenis gemeld moet worden bij de inspectie(s)? Bij twijfel roepen de inspectie(s) organisaties nadrukkelijk op om contact op te nemen om de gebeurtenis eerst te bespreken en dan eventueel alsnog te melden.

Wanneer de organisatie concludeert dat geen sprake is van geweld of een calamiteit, kan er alsnog sprake zijn van een gebeurtenis die aanleiding geeft tot leren en verbeteren. Daarom verwachten de inspectie(s) dat de organisatie ook in dit geval zelf reflecteert op de gebeurtenis en leert en verbetert waar nodig. Organisaties dienen niet beoogde of onverwachte gebeurtenissen te registreren en jaarlijks te analyseren om waar nodig verbetermaatregelen te treffen. Specifiek ten aanzien van geweld tussen jeugdigen onderling moeten jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen elk jaar per 1 juni een jaaroverzicht over het voorafgaande jaar voor de inspectie(s) beschikbaar hebben.¹⁴

Lid 5

In de praktijk komt het vaak voor dat meerdere partijen die een meldplicht hebben, betrokken zijn bij een calamiteit of geweld. Dit omdat er bij de gebeurtenis meerdere jeugdigen betrokken zijn of omdat er meerdere partijen bij een gezin betrokken zijn (geweest). Dat geldt ook voor meldingen calamiteit en geweld die op grond van bestaande werkwijzen gedaan worden door het COA voor zover het betreft alleenstaande minderjarige vreemdelingen en de Raad voor de Kinderbescherming.

---

¹⁴ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039884/>.

Er zijn dan twee opties:

- Organisaties kunnen met elkaar afstemmen dat één van hen namens alle betrokken organisaties (dan wel ook namens een of meer organisatie(s) die geen wettelijke meldplicht hebben) de melding doet. In dat geval moet expliciet uit de melding blijken dat deze afspraak tussen de meldende organisatie en de andere betrokken organisaties is gemaakt.
- Of iedere organisatie doet zelfstandig bij de inspectie(s) melding over de gebeurtenis.

Het is dus belangrijk dat organisaties dit expliciet afwegen en hierover duidelijke afspraken maken met elkaar.

Welke consequenties zijn er als een organisatie een wettelijke verplichte melding niet meldt bij de inspectie(s)?

De Jeugdwet en de Wmo 2015 zijn op dit punt duidelijk. Mocht een jeugdhulpaanbieder, gecertificeerde instelling of Veilig Thuis organisatie een verplichte melding niet of te laat melden bij de inspectie(s), dan kan hier een bestuurlijke boete voor worden gegeven. De beleidsregels bestuurlijke boete Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bepalen hoe invulling wordt gegeven aan deze bevoegdheid. Er bestaat geen bestuurlijke boetemogelijkheid voor organisaties die geen wettelijke verplichting tot melden hebben.

Artikel 3. Inhoud verplichte melding

Bij het doen van een verplichte melding is het aanleveren van bepaalde informatie verplicht. Denk aan onder meer de datum van de calamiteit of het geweld, de gegevens over de betrokken jeugdhulpaanbieder of de instelling en de betrokken jeugdhulpverleners, gegevens over de bij de gebeurtenis betrokken jeugdige(n) en een omschrijving van de calamiteit of het geweld en hoe deze is afgehandeld. Een en ander is nader uitgewerkt in het meldformulier, dat op de website van de IGJ te vinden is.

Artikel 4. Indiening andere melding

Lid 1 en 2

Eenieder kan een andere melding indienen bij de IGJ, ook voor meldingen waarvoor het primaat ligt bij de Inspectie JenV. Organisaties doen een andere melding elektronisch via het daarvoor bestemde meldformulier op de website van de IGJ. Anderen, waaronder burgers, kunnen een andere melding daarnaast ook schriftelijk of telefonisch indienen. Dit maakt het voor onder andere jeugdigen laagdrempeliger en makkelijker om een (andere) melding te doen.

Lid 3

In aansluiting op artikel 2, eerste en tweede lid, van deze leidraad, worden de meldingen waarop de Inspectie JenV (mede) toeziet gedeeld met de Inspectie JenV. Op basis van de inhoud van de melding bepalen de inspecties of deze door de IGJ, de Inspectie JenV of door beide inspecties in gezamenlijkheid wordt beoordeeld en behandeld. De melder krijgt bericht of en welke inspectie(s) de melding inhoudelijk gaat behandelen (zie artikel 9, tweede lid, van deze leidraad). Als de melding betrekking heeft op een domein waartoe de inspecties niet (alleen) bevoegd zijn, kan de melding op grond van de algemene doorzendplicht uit artikel 2:3 van de Algemene wet bestuursrecht worden doorgestuurd aan andere bestuursorganen.

Lid 4

Hulpverleners die op persoonlijke titel een melding willen doen, jeugdigen of andere (direct) betrokkenen kunnen ook anoniem melden bij de inspectie(s). De inspectie(s) treffen dan maatregelen om herleidbaarheid te voorkomen. Organisaties die over zichzelf of een andere organisatie melden, kunnen dit niet anoniem doen.

Artikel 6. Beoordeling behandeling verplichte en andere melding

Maatwerk

De inspecties beoordelen verplichte en andere meldingen om een passend vervolg op de melding te bepalen (welke behandelmogelijkheden zijn weergegeven in artikel 7 en 8 van deze leidraad). Zoals in het algemeen deel van deze toelichting al is genoemd, vereist deze beoordeling maatwerk; organisaties en hulpverleners verschillen en de context van de gebeurtenis is elke keer anders, waardoor het meest effectieve en passende vervolg ook verschilt per melding. De inspecties moeten daarom responsief handelen en de context meewegen in hun beoordeling. De inspecties doen dit om het effect van het toezicht zoveel mogelijk te vergroten. De factoren uit artikel 6, in samenhang met eventuele andere bij de inspecties bekende informatie, worden afgewogen om tot dat maatwerk te komen.

De inspecties kijken risicogestuurd naar daar waar de grootste risico's zijn voor veilige en verantwoorde hulp. Het vervolg moet passen bij de aard en de ernst van de gebeurtenis die is gemeld en eventuele maatschappelijke onrust die is ontstaan door een melding. De inspecties betrekken in hun beoordeling ook de eerdere ervaringen van de inspecties met de organisatie en het contact tussen de inspecties en de organisatie. De inspecties maken een inschatting in het vertrouwen in de organisatie, gebaseerd op de intrinsieke motivatie en het lerend vermogen van de organisatie en de transparantie die een organisatie toont richting de inspecties.

Lid 1

Onderdeel c

De inspectie(s) gebruiken bij het beoordelen van het vertrouwen in de verbeterkracht van een organisatie onder andere het 'Afwegingskader vertrouwen', waarin de volgende elementen kunnen worden meegewogen: integer handelen, lerend vermogen, verantwoording afleggen, toetsbaar opstellen en open en transparant opstellen¹⁵.

Onderdeel e

Bij deze factor kan het volgende voorbeeld worden genoemd. Als een jeugdige is overleden die verbleef in een gesloten setting (bijvoorbeeld een gesloten afdeling van de JeugdGGZ of een instelling voor gesloten jeugdhulp) zullen de inspectie(s) in beginsel zelf een onderzoek uitvoeren (artikel 7, tweede lid of artikel 8, derde lid, van deze leidraad). De inspectie(s) kunnen op deze manier bijdragen aan de preventie van overlijden van jeugdigen in gesloten setting. Dit is een eis die voortvloeit uit artikel 2 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en een toezegging van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Tweede Kamer.¹⁶

Lid 2

Naast de genoemde factoren genoemd in het eerste lid, beoordelen de inspecties andere meldingen ook aan de hand van aanvullende factoren. Deze factoren kunnen een reden zijn om een melding niet verder in behandeling te nemen.

Contact door de inspectie(s)

Voordat de inspectie(s) beslissen over het vervolg op een melding (artikel 7 en 8 van deze leidraad), nemen de inspectie(s) meestal contact op met de melder. Bijvoorbeeld om aanvullende informatie op te vragen, af te stemmen over het gewenste vervolg of om stil te staan bij de impact van de gebeurtenis voor de betrokken jeugdige(n), diens naasten en de bij de gebeurtenis betrokken hulpverleners en/of overige jeugdigen.

---

¹⁵ Online raadpleegbaar via: <https://www.igj.nl/documenten/2018/10/09/afwegingskader-vertouwen>.

¹⁶ Kamerstukken II 2013/14, 31 996, nr. 72.

De inspectie(s) merken dat persoonlijk contact met een vertrouwd gezicht vanuit de inspectie(s) belangrijk kan zijn voor jeugdigen of de familie. De inspectie(s) hebben daarom zogeheten 'familie-inspecteurs' die kunnen worden ingezet als vast contactpersoon voor de jeugdige en/of de familie tijdens de behandeling van een melding. Familie-inspecteurs zijn hiervoor speciaal opgeleid. De inspectie(s) kunnen voor de beoordeling van de melding ook informatie inwinnen bij andere betrokken toezichthouders en (direct) betrokkenen.

Verder kunnen de inspectie(s) afstemmen met het Openbaar Ministerie (OM) als er mogelijk sprake is van een strafbaar feit. Bij samenloop van bestuursrechtelijk en strafrechtelijk optreden wordt per casus de samenwerking gezocht tussen de inspectie(s) en het OM, om de verschillende onderzoeken op elkaar af te stemmen.

De IGJ volgt bij de afstemming het 'Samenwerkingsprotocol gezondheidszorg tussen de IGJ en het Openbaar Ministerie' (Stcrt. 2022, nr. 269).¹⁷ De Inspectie JenV volgt bij de afstemming het 'Protocol Openbaar Ministerie - Inspectie JenV' (2025).¹⁸

Artikel 7 en 8. In behandeling nemen verplichte en andere melding

Aan de hand van de factoren in artikel 6 van deze leidraad, bepalen de inspectie(s) hoe de melding wordt opgevolgd. Het maatwerk per melding (zie de toelichting op artikel 6) leidt tot differentiatie in de behandeling van de meldingen door de inspectie(s). De inspectie(s) sluiten zoveel mogelijk aan bij de intrinsieke motivatie en het leervermogen van de organisatie. Bij de ene melding kunnen de inspectie(s) het bijvoorbeeld passend vinden dat de organisatie de melding onderzoekt, zonder dat de organisatie de uitkomst van het onderzoek hoeft toe te sturen. De inspectie(s) kunnen de uitkomst van het onderzoek wel in andere toezichtactiviteiten opvragen of inzien (artikel 7, eerste lid, onderdeel a en artikel 8, tweede lid, onderdeel a, van deze leidraad). Bij de andere melding kunnen de inspectie(s) het passend vinden dat de organisatie de melding onderzoekt en dat de organisatie de uitkomst van het onderzoek wel moet toesturen aan de inspectie(s) (artikel 7, eerste lid, onderdeel b en artikel 8, tweede lid, onderdeel b, van deze leidraad).

Hieronder volgt nog een toelichting op een aantal behandelingsmogelijkheden van de inspectie(s):

- In veel situaties vragen de inspectie(s) aan de bij de gebeurtenis betrokken organisatie(s) om zelf op de gebeurtenis te reflecteren en hiervan te leren en verbeteren. Sommige organisaties zijn goed in staat om op de gebeurtenis te reflecteren en hiervan te leren en verbeteren zonder verdere bemoeienis van de inspectie(s). Dit kan een overweging van de inspectie(s) zijn om een melding niet nader te onderzoeken en zij sluiten de andere melding dan af. De inspectie(s) verwachten dat de organisatie in staat is om er zelf zorg voor te dragen dat de melding leidt tot leren en verbeteren door de betrokken organisatie(s). De inspectie(s) kunnen de uitkomst van het onderzoek wel in andere toezichtactiviteiten opvragen of inzien (artikel 7, eerste lid, onderdeel a en artikel 8, tweede lid, onderdeel a, van deze leidraad).
- Bij een deel van de meldingen volgen de inspectie(s) het onderzoek door de organisatie op door de uitkomst van het onderzoek op te vragen. Dan beoordelen de inspectie(s) op basis van de opgevraagde informatie of een melding heeft geleid tot leren en verbeteren door de betrokken organisatie(s) (artikel 7, eerste lid, onderdeel b en artikel 8, tweede lid, onderdeel b, van deze leidraad).
- In sommige situaties beslissen de inspectie(s) om zelf onderzoek te doen naar een gebeurtenis. De inspectie(s) kunnen ook eerst nadere informatie inwinnen bij de betrokkenen om op grond daarvan te beoordelen of de inspectie(s) een eigen onderzoek instellen. Een voorbeeld hiervan is het opvragen van een reconstructie van de gebeurtenis en de daaraan voorafgaande geboden hulp door de organisatie(s). Na analyse van de nadere informatie wordt

---

¹⁷ Online raadpleegbaar via: <https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/stcrt-2022-269.html>.

¹⁸ Online raadpleegbaar via: <https://www.inspectie-jenv.nl/documenten/2025/04/15/protocol-openbaar-ministerie--inspectie-justitie-en-veiligheid>.

besloten of de inspectie(s) een eigen onderzoek instellen en welke inspectie(s) hierbij betrokken zijn.

- In het geval van een andere melding kan een onderzoek ook inhouden dat de inspectie(s) de betrokken organisaties om een reactie vragen op de melding. De andere melding komt dan niet van de organisatie of hulpverlener waarop de melding betrekking heeft, dus de inspectie(s) vragen de organisatie of hulpverlener te reflecteren op de melding. De inspectie(s) beoordelen de gevraagde reactie en beoordelen vervolgens of nader onderzoek door de organisatie of door de inspectie(s) nodig is, of dat de inspectie(s) de melding afsluiten.
- De inspectie(s) kunnen ook combinaties van behandelingsmogelijkheden inzetten.

De inspectie(s) stemmen met elkaar en eventueel met andere toezichthouders, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Inspectie van het Onderwijs, af hoe zij samenwerken in de verdere opvolging van de melding. Indien noodzakelijk kunnen de inspectie(s) ook samenwerken met andere inspectie(s), zoals de toezichthouder op de Wmo 2015. Ook kan het behandelen van een melding plaatsvinden vanuit Toezicht Sociaal Domein (TSD),¹⁹ dat zich richt op de samenwerking in de keten binnen het sociaal domein.

Breder onderzoek naar kwaliteit en veiligheid van de hulp

Een melding of een aantal meldingen over dezelfde organisatie kunnen ook aanleiding zijn voor een breder onderzoek door de inspectie(s) naar de algehele kwaliteit en veiligheid van de hulp en niet naar één specifieke melding. In dit geval zijn de bepalingen uit de Leidraad Meldingen Jeugd ten aanzien van eigen onderzoek door de inspectie(s) niet van toepassing. Dit is namelijk geen onderzoek naar de melding, maar een breder onderzoek naar de algehele kwaliteit en veiligheid van de hulp door de organisatie.

Vier-ogenprincipe

Bij het uitvoeren van de beoordeling van artikel 6 en de uitkomst van de beoordeling genoemd in artikel 7 en 8 van deze Leidraad hanteren de inspectie(s) het vier-ogenprincipe: minstens twee inspecteurs stemmen met elkaar af over de beoordeling en de eventuele verdere behandeling van de melding.

Artikel 9. Informeren over vervolg melding

Lid 4

Het is niet de rol van de inspectie(s) om een oordeel te vormen over individuele klachten over de hulp. Daarvoor bepalen de Jeugdwet en de Wmo 2015 dat jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis organisaties een klachtenregeling en klachtencommissie moeten hebben ter behandeling van klachten van onder andere jeugdigen, ouders en voogden (artikel 4.2.1 Jeugdwet en 4.2.7 Wmo 2015). Daarnaast hebben de inspectie(s) geen bemiddelende rol in conflicten tussen partijen. Wel kunnen die individuele klachten en conflicten signalen zijn voor de inspectie(s) over de kwaliteit van de hulp. Ook kunnen de inspectie(s) jeugdigen en ouders een luisterend oor bieden en informeren over de mogelijkheden die zij hebben.

Artikel 10. Eisen aan onderzoek door organisaties

Onderdeel a

Niet alleen de opvolging van de meldingen door de inspectie(s) is maatwerk. Ook de invulling van het onderzoek door organisaties is maatwerk. Een onderzoek kan een onderzoek betekenen naar onderliggende oorzaken aan de hand van een vaste methode. Een onderzoek kan ook een

---

¹⁹ Toezicht Sociaal Domein, voorheen Samenwerkend Toezicht Jeugd, is een samenwerking van vier rijksinspectie(s) in het toezicht die betrekking heeft op (de hulp voor) kwetsbare jeugdigen en volwassenen. De inspectie(s) die hieraan deelnemen zijn de IGJ, de Inspectie JenV, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Inspectie van het Onderwijs. Een belangrijke invalshoek is of de betrokken instanties goed samenwerken en de hulp waar mogelijk integraal aanbieden.

reflectietraject, leerbijeenkomst of evaluatie zijn. De inspectie(s) maken hierover afspraken met de organisatie.

Artikel 11. Beoordeling inspectie(s) uitkomst onderzoek

Lid 1

De inspectie(s) beoordelen de uitkomsten van het onderzoek van de organisatie(s) en kijken welk vervolg vanuit de inspectie(s) nodig is om bij te dragen aan veilige en goede hulp. Zij beoordelen aan de hand van het onderzoek van de organisatie(s) of sprake is van een situatie die voor de veiligheid van jeugdigen/betrokkenen een ernstige bedreiging kan betekenen of dat het belang van verantwoorde hulp anderszins is geschaad. Deze beoordeling doen de inspectie(s) in samenhang met andere bij hen bekende informatie.

De inspectie(s) bekijken bijvoorbeeld:

- of de organisaties de gevolgen van de gebeurtenis voor alle betrokkenen zo goed mogelijk weten te beperken en maatregelen hebben getroffen om eventuele onveiligheid voor jeugdige(n) op te heffen;
- hoe de organisaties reflecteren en zorgen voor een open leercultuur om de kwaliteit van de hulp te verbeteren; en
- naar de aandacht van organisaties voor het perspectief van jeugdigen, ouders en hulpverleners.

De uitkomst van het onderzoek in samenhang met andere bij de inspectie(s) bekende informatie kan aanleiding zijn voor de inspectie(s) om andere toezichtactiviteiten en interventies in te zetten binnen de geldende toezichtbevoegdheden en interventiemogelijkheden.²⁰ Zo kunnen de inspectie(s) een gesprek voeren met de bestuurder of andere betrokkenen bij de organisatie over de uitkomsten, een (aanvullend) verbeterplan opvragen en de verbetermaatregelen controleren door een resultaatsverslag of een bezoek aan de organisatie. Ook kunnen meldingen of uitkomsten van onderzoeken over meldingen aanleiding zijn voor de inspectie(s) om een breder onderzoek te doen naar de algehele kwaliteit en veiligheid van de geboden hulp door de organisatie (zie ook de toelichting op artikel 7 en 8).

Lid 2

De inspectie(s) kunnen voor de beoordeling van de uitkomst van het onderzoek ook informatie inwinnen bij andere betrokken toezichthouders en (direct) betrokkenen. Een voorbeeld hiervan is afstemming met het OM als er mogelijk sprake is van een opsporingsonderzoek en strafrechtelijke vervolging, zie hiervoor de toelichting op artikel 6 van deze leidraad.

Artikel 12. Afsluiten melding na beoordeling uitkomst onderzoek

Lid 1

Ook als een melding wordt afgesloten door de inspectie(s) kunnen er andere toezichtactiviteiten en interventies – binnen de geldende toezichtbevoegdheden en interventiemogelijkheden – plaatsvinden bij de organisaties. Zie in dit kader ook de toelichting op artikel 11, eerste lid, van deze leidraad.

---

²⁰ De interventies van de IGJ zijn gebundeld in 'Algemeen interventiebeleid IGJ', online raadpleegbaar via: <https://www.igj.nl/documenten/2022/03/17/igj-interventiebeleid> De werkwijze van de Inspectie Justitie en Veiligheid zijn online raadpleegbaar via: <https://www.inspectie-jenv.nl/organisatie/werkwijze-en-bevoegdheden-inspectie-veiligheid-en-justitie>.

Artikel 13. Onderzoeksdoel

De inspectie(s) onderzoeken meldingen om te beoordelen of sprake is van een situatie die voor de veiligheid van jeugdigen/betrokkenen een ernstige bedreiging kan betekenen of dat het belang van verantwoorde hulp anderszins is geschaad (dit is de onderzoeksvraag/hoofdvraag).

Het doel van het behandelen van meldingen is niet alleen dat wordt nagegaan wat er is gebeurd, maar ook dat hieruit wordt geleerd zodat vergelijkbare gebeurtenissen in de toekomst worden voorkomen.

Bij een eigen onderzoek door de inspectie(s) kunnen deelvragen die nodig zijn om de onderzoeksvraag te beantwoorden bijvoorbeeld zijn:

- Welke feiten en omstandigheden die verband houden met de melding hebben zich voorgedaan?
- In hoeverre is er door de hulpverlener/organisatie gehandeld volgens de veldnormen/professionele standaard?
- Is er vertrouwen in de verbeterkracht/professionele attitude van de hulpverlener/organisatie?
- In hoeverre heeft de organisatie/hulpverlener geleerd van de gebeurtenissen en heeft hij/zij verbetermaatregelen getroffen?

Artikel 15. Conceptrapport en wederhoor op feitelijke onjuistheden

Lid 2

De inspectie(s) kunnen indien zij eigen onderzoek hebben gedaan en een conceptrapport hebben opgesteld, besluiten om niet het gehele, maar slechts een gedeelte van het conceptrapport van de inspectie(s) aan de betrokkenen te sturen om dit te controleren op feitelijke onjuistheden. De inspectie(s) kunnen hiertoe besluiten vanwege uit de wet voortvloeiende beperkingen, zoals de bescherming van persoonsgegevens en het beroepsgeheim.

Artikel 16. Vaststelling en verzending rapport en openbaarmaking

Lid 3

In aansluiting op artikel 15, tweede lid, van deze Leidraad, kan het afgeronde rapport in soortgelijke gevallen niet volledig naar eenieder gestuurd worden die bij het onderzoek is betrokken. De inspectie(s) kunnen hiertoe besluiten vanwege uit de wet voortvloeiende beperkingen, zoals de bescherming van persoonsgegevens en het beroepsgeheim.

Artikel 17. Leidraad buiten toepassing

De inspectie(s) ontvangen meldingen van het Openbaar Ministerie. Deze meldingen worden behandeld volgens het regime van de andere melding. Ten aanzien van onderzoek naar deze meldingen is het niet noodzakelijk dat alle onderdelen van de procedure worden toegepast; daarom is de toepasselijkheid van deze bepalingen uitgesloten voor meldingen van het Openbaar Ministerie. Terugkoppeling over het onderzoek door de inspectie(s) vindt dan plaats binnen het wettelijke kader (o.a. het Wetboek van Strafvordering) en volgens het Samenwerkingsprotocol Gezondheidszorg tussen de IGJ en het Openbaar Ministerie of het 'Protocol Openbaar Ministerie - Inspectie Justitie en Veiligheid'. Het Openbaar Ministerie ontvangt wel een (procedureel) afloopbericht.